

Päätös

8.7.2022

VN/17795/2022
VN/17795/2022-MMM-8

Jakelussa mainituille

MMM; Parlamentaarisen maatalouden tulos- ja kehitysnäkymien arviointiryhmän asettaminen

Valtioneuvosto on 8.7.2022 asettanut maa- ja metsätalousministeriön esittelystä maatalouden tulos- ja kehitysnäkymien arviointiryhmän maatalouden toimintaedellytysten ja suomalaisen ruoantuotannon turvaamiseksi muuttuvassa toimintaympäristössä.

Arviointiryhmän toimikausi on 15.7.2022 – 1.4.2023.

Tausta:

Suomen EU-jäsenyy vuosien aikana maatalouden tulo- ja kannattavuushaasteita on selvitetty monissa eri toimikunnissa ja työryhmissä. Nykyisessä hallitusohjelmassa on myös tuotu esille useita maatalouden kannattavuutta tukevia toimia, joita on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä. Kannattavuuden kehitys ei kuitenkaan ole ollut toivottua.

Vuorineuvos Karhinen on tehnyt laajan selvityksen maatalouden kannattavuushaasteiden ratkaisemisesta. Tämän jatkumona on perustettu yhteisen ruokapöydän ryhmä, joka pohtii koko elintarvikeketjun pullonkauloja ja pyrkii etsimään niissä ratkaisuja. Maa- ja metsätalousministeriö toimitti Euroopan komissiolle Suomen CAP-suunnitelman 22.12.2022. Suunnitelman toimeenpanolla on tärkeä merkitys maaseudun elinkeinoille ja suomalaiselle maaseudulle. Viennin edistämiseksi on ponnisteltu pitkään. Elintarvikealan strategia on julkaistu 15.2.2022. Maa- ja metsätalousministeriön antoi alkuvuodesta Luonnonvarakeskukselle toimeksiannon ruoantuotannon hiili-euro-ohjelman (HERO) laatimiseksi, ja ohjelma julkaistiin 21.4.2022. Näiden lisäksi maa- ja metsätalousministeriö on säännöllisesti yhteydessä eri sidosryhmien edustajien kanssa. Tämä on erityisen tärkeää myös Ukrainan kriisiin ja erilaisiin huoltovarmuuden toimenpiteisiin liittyen. Maatalouden harjoittamisen toimintaympäristön jatkuvasti muuttuessa on tärkeää kokoontua ratkomaan erilaisia ongelmia maatalouden kannattavuusedellytysten turvaamiseksi.

Maataloudella on erityinen asema ruokajärjestelmässä. Alkutuotannon asema elintarvikeketjussa taloudellisesta näkökulmasta ei kuitenkaan ole vahva, vaan hintasuhteiden vaihdellessa kustannusten välittyminen ketjussa tapahtuu hitaasti. Lisäksi maataloudelle asetettavat ympäristö- ja ilmastotavoitteet muuttavat elinkeinon harjoittamisen toimintaympäristöä. Maatalouden pitää myös pystyä mukautumaan ilmastomuutoksen tuomiin haasteisiin sekä hyödyntää sen mukanaan mahdollisesti tuomat mahdollisuudet.

Valtaosa kansalaisistamme antaa tukensa ruoantuotannon ylläpitämiselle Suomessa. Myös Huoltovarmuusneuvosto on kuluvaan vaalikauteen liittyvässä julkisessa kannanotossaan tuonut esille, että elintarvikehuollon, mukaan lukien jalostus, varmistamiseksi on turvattava kotimaisen alkutuotannon toimintaedellytykset, riittävä laajuus ja monipuolisuus sekä kriittiset tuotantopanokset.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

kirjaamo.mmm@gov.fi

Kannanoton painoarvo on tullut erityisen vahvasti esille koronapandemian vuoksi. Tuottajilta tarvitaan aikaisempaa enemmän panostusta bioturvallisuuteen. Maatalousyrittäjien on myös halutessaan pystyttävä monipuolistamaan yritysrakennettaan sekä itse jatkojalostamaan tuotteitaan lisäarvon saamiseksi.

Kokonaiskestävyyden tavoittelussa yhteen sovitettavat ja osin toistensa kanssa ristiriidassakin olevat tavoitteet edellyttävät yhteistä parlamentaarista keskustelua ja näköalaa, jotta yhteiskunnallisesti voidaan turvata jatkuvuutta ja resilienssiä ruokahuollossa myös erilaisten kriisitilanteiden kohdatessa. Ruoantuotannon jatkuvuudessa on otettava huomioon myös kulutustottumusten muutos ja tuotannon on vastattava kuluttajien toiveisiin.

Venäjän aggressiivinen hyökkäyssota Ukrainaan on osoittanut konkreettisesti, miten tärkeää on pitää huolta omavaraisesta elintarviketuotannosta. Samalla on käynyt ilmi etenkin energian ja lannoitteiden osalta tuotantopanosriippuvaisuus, josta on irtauduttava ja samalla vahvistettava ruoantuotannon resilienssiä. Hallituksen päättämä yli 300 miljoonan huoltovarmuuspaketti auttaa akuutissa tilanteessa ja antaa keinoja tuotantopanosomavaraisuuden parantamiseen. On kuitenkin tärkeää, että maatalouden kannattavuutta ja maaseudun elinvoimaa pystytään vahvistamaan myös normaaliaikoina yhteiskunnan käytettävissä olevilla keinoilla.

Maataloustuotantoa ei pidä erottaa muusta maaseudun kehittämisestä. Maataloustuotannon kannattavuuden parantamiseksi on olemassa laaja valikoima maaseudun kehittämisen toimenpiteitä, joiden mahdollisuuksia tulee tarkastella ja hyödyntää kokonaisvaltaisesti. Lisäksi tarvitaan laajempaa maaseutupolitiikkaa, jolla edistetään maaseudun elinvoimaa ja maaseudulla asuvien ja siellä toimivien ihmisten ja yhteisöjen hyvinvointia.

Erillisten selvitysten johtopäätösten kokoamiseksi on katsottu tarvittavan parlamentaarinen työryhmä, jonka tehtävänä on koostaa poikkihallinnollista tarkastelua edellyttävät ehdotukset maatalouden kannattavuuden edistämiseksi yhteen, käydä strategista arvokeskustelua ja osoittaa suuntaa strategisten ja yhteiseen tahtotilaan perustuvien valintojen toteuttamiseksi.

Työryhmän tavoitteena on pohtia suomalaisessa ruokajärjestelmässä maatalouden ja maaseudun erityiskysymyksiä sekä koota erillisiä suoraan maatalouteen vaikuttavien lainsäädäntökokonaisuuksien, selvitysten ja sitoumusten vaikutuksia maatalouden ja maaseudun toimintaympäristöön.

Työryhmän tehtävänä on:

- 1) koota tulo- ja kannattavuusselvitysten kokonaisuudet yhteen parlamentaarisen työryhmän työn lähtökohdiksi;
- 2) arvioida maatalouden markkina-aseman kehitystä,
- 3) laatia tiekartta maatalouden kestävästä tuotannosta ja kannattavuuden lähiajan kehittämistavoitteista ja keinoista,
- 4) priorisoida tiekartan toimenpiteistä ne, jotka tulisi nostaa tulevan hallituksen hallitusohjelmaan erityisesti ruoantuotannon huoltovarmuuden turvaamiseksi ja suomalaisen maatalouden kannattavuuden vahvistamiseksi,
- 5) arvioida toimenpiteiden oikeudellisia toimeenpanomahdollisuuksia EU:n yhteisen maatalouspolitiikan toimintaympäristössä ja byrokratiavaikutuksia.

Arviointiryhmän kokoonpano:

Puheenjohtaja:

Kansanedustaja Raimo Piirainen
Sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä

1. Varapuheenjohtaja:

Kansanedustaja Ritva Elomaa
Perussuomalaisten eduskuntaryhmä

2. Varapuheenjohtaja:

Kansanedustaja Arto Satonen
Kokoomuksen eduskuntaryhmä

muut jäsenet ja varajäsenet:

Kansanedustaja Piritta Rantanen
Sosiaalidemokraattinen eduskuntaryhmä
(kansanedustaja Seppo Eskelinen)

Kansanedustaja Juha Mäenpää
Perussuomalaisten eduskuntaryhmä
(kansanedustaja Jenna Simula)

Kansanedustaja Janne Sankelo
Kokoomuksen eduskuntaryhmä
(Kansanedustaja Janne Heikkinen)

Kansanedustaja Esko Kiviranta
Keskustan eduskuntaryhmä
(Kansanedustaja Anne Kalmari)

Kansanedustaja Hanna Holopainen
Vihreä eduskuntaryhmä
(Kansanedustaja Jenni Pitko)

Kansanedustaja Anna Kontula
Vasemmiston eduskuntaryhmä
(Kansanedustaja Pia Lohikoski)

Kansanedustaja Anders Norrback
Ruotsalainen eduskuntaryhmä
(Kansanedustaja Sandra Bergqvist)

Kansanedustaja Peter Östman
(Kristillisdemokraattinen eduskuntaryhmä)
(Kansanedustaja Antero Laukkanen)

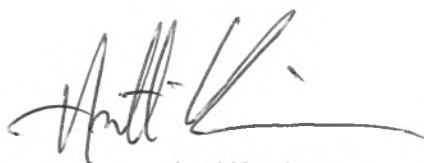
Kansanedustaja Harry Harkimo
Liike Nyt-eduskuntaryhmä

Pysyvä asiantuntija:
Lainsäädäntöneuvos Jyri Inha, valtiovarainministeriö

Sihteerit:
Neuvotteleva virkamies Osmo Rönty, maa- ja metsätalousministeriö
Ryhmäpäällikkö Olli Niskanen, Luonnonvarakeskus

Arviointiryhmä voi kuulla myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Parlamentaarisen arviointityöryhmän kustannukset katetaan maa- ja metsätalousministeriön toimintamenoista. Työryhmässä edustettuina olevat tahot vastaavat edustajiensa työryhmän kokouksiin osallistumisesta aiheutuvista matka- ja majoituskustannuksista. Työryhmän jäsenille ei makseta kokouspalkkioita.

Maa- ja metsätalousministeri

Antti Kurvinen

Vanhempi hallitussihteeri

Jukka Mirvo

Jakelu Arviointiryhmän puheenjohtaja, varapuheenjohtajat, jäsenet ja varajäsenet, pysyvä asiantuntija, sihteerit